

Üreme Sistemi Anatomisi ve Fizyolojisi

Hatice Büşra YILMAZ TAM¹

Ümit DENİZ²

GİRİŞ

Üreme, canlıların en önemli ve temel özelliklerinden birisidir. Üreme, yaşamın devamı için kritik olmayıp, türlerin yaşaması için temel bir işlevidir. Canlılar, üreme yoluyla nesillerini devam ettirmek için yeni bireyler dünyaya getirirler (Stanfield, 2011).

Bir çocuğun dünyaya gelmesi için gerekli olan fertilizasyon (döllenme) kadın vücudunda gerçekleşmektedir. İnsan cinsel organları bu amaca hizmet etmektedir (Peker, 2014). Bir çocuğun dünyaya gelmesinde görev olan organların yapı ve işlevlerini bilmek, bedeni tanımak ve sağlığını sürdürmek açısından önemli görülmektedir.

Bu bölümde kadın ve erkek üreme sistemleri anatomisi ve fizyolojisine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Kadın ve erkek üreme sistemleri çeşitli üreme organlarından oluşmaktadır.

KADIN ÜREME SİSTEMİ ANATOMİSİ, FİZYOLOJİSİ VE EMBRİYOLOJİSİ

Kadın üreme organları anatomik olarak iç ve dış üreme organları olarak iki bölüme ayrılmaktadır.

¹ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, hbyilmaz@gazi.edu.tr

² Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi AD., umitdeniz@gazi.edu.tr

Erkek iç üreme organları testis, prostat bezi ve meni kanalları yapılarından oluşmaktadır. Testisler, iki adet ve skrotum içerisinde yer almaktadır. Prostat bezi, mesanenin hemen altında üretranın ilk üç santimetrelilik bölümünün etrafında yer almaktadır. Testislerde üretilen spermeleri taşıyan iki tane kanal çıkmaktadır. Bu kanallar birleşerek mesanenin altından üretraya bağlanır ve boşalma sırasında meni üretradan dışarı atılır. Erkek üreme sisteminin fizyolojisi, hipofiz bezi tarafından üretilen folikül stimüle eden hormon, luteinize edici hormon ve testislerden salınan testosteron hormonu ile gerçekleşir. Sperm üretimi, spermatogenez olarak adlandırılmaktadır Genellikle ergenlik döneminde başlayıp insan yaşamı boyunca devam etmektedir.

SORU

1. Kadın iç üreme organlarını açıklayınız.
2. Menstruasyon siklusunu açıklayınız.
3. Erkek dış üreme organlarını açıklayınız.

KAYNAKLAR

- Aksu, H. (2019). Kadın sağlığı ve hamilelik (Ed. Sibel Sönmez) içinde *Çocuk sağlığı ve ilkyardım*. Ankara: Pegem.
- Demirbilek, E. Kolotoğlu S. ve Akan, Ş. (2019). Ortaöğretim Fen Lisesi Biyoloji 11 Ders Kitabı. MEB Devlet Kitapları https://drive.google.com/file/d/1B23dalWrbPc8YsCt_kTQEjyN-toK-HWXZ/view
- Demirci, S. ve Ertaş, A. (2017). *Anatomi*. Ankara: TUSEM.
- Deniz, Ü. (2021). Üreme sistemi anatomisi ve fizyolojisi (Eds. Ümit Deniz & Ömer Rıfki Önder) içinde *Anne çocuk sağlığı ve ilkyardım*. Ankara: Nobel.
- Kırıcı, Y. ve Yıldız, S. (2013). Erkek üreme sistemi anatomisi. (Eds. Ramazan Aşçı vd.) içinde *Erkek üreme sistemi hastalıkları ve tedavisi*. İstanbul: İstanbul medikal yayıncılık.
- Hatiboğlu, T. (2009). *Anatomi ve fizyoloji*. Ankara: Hatiboğlu.
- LeMone, P. ve Burke, K. (2009). *Medical surgical nursing: Critical thinking in client care*, (4th ed.) Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Peker, T. V. (2014). Üreme sistemleri (Eds. Ian Peate & Muralitharan Nair) (Çeviri ed. Tuncay Veyssel Peker, Deniz Erbaş). *Hemşirelik öğrencileri için anatomi ve fizyolojinin temelleri*. Ankara: Palme.
- Stanfield, C. L. (2011). *Principles of human physiology*. (4th ed.). Boston MA: Pearson.
- Yıldırım, M. (2012). *Resimli insan anatomisi*. İstanbul: Nobel.